

1 ILOMANTSIN PERUSOPETUKSEN KOULUKULJETUKSET

Tämä selvitys on tehty kouluverkkoselvitystä varten Ilomantsin kunnan perusopetuksen koulukuljetuksista eri kouluverkkovaihtoehdoissa. Analyysi on tehty annettujen tietojen perusteella. Tarkastelujaksolla ehtii tapahtua paljon muutoksia ja tarkkaa tietoa esimerkiksi taksikuljetusten reiteistä ei ole. Lisäksi esimerkiksi kustannuksiin vaikuttaa vuositasona paljonkin, jos esimerkiksi reitille tulee uusi oppilas. Kymmenen kilometrin lisäys yhteen taksikuljetuksen reittiin aiheuttaa vuodessa jo useiden tuhansien eurojen kustannukset. Siksi tämän analyysin luvut perustuvat paljon olettamuksiin ja arvioihin. Tärkeämpää absoluuttisten lukujen sijasta on tarkastella eroja eri vaihtoehtojen välillä.

Kolmessa vaihtoehtoisessa mallissa muuttuvat ainoastaan Iknostan koulun sekä Lylykosken koulun oppilaiden koulukuljetukset. Vaihtoehtoja on arvioitu annettujen tietojen perusteella. Tiedossa ei ole oppilaiden lukujärjestyksiä kuin lukuvuoden 2018–2019 ensimmäisestä jaksosta. Tulevien oppilaiden kuljetuksesta ei myöskään ole tietoa. Sitä, millä kyydillä nämä oppilaat kulkevat, ei ole ilmoitettu. Kuljetusoppilaiden kokonaismäärä kuitenkin laskee tulevina lukuvuosina annettujen tietojen perusteella.

Taulukko 1, Perusopetuksen kuljetusoppilaiden määrä lukuvuosittain

Koulu	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Hatun koulu	6	3	1	1
Iknonvaaran koulu	11	10	9	11
Lylykosken koulu	14	13	16	17
Pogostan alakoulu	85	85	75	74
Pogostan koulu	47	48	42	34
Yhteensä	163	159	143	137

2 VAIHTOEHTO 1, VÄLJÄ MALLI

Määrän laskulla voi olla vaikutusta kokonaiskuljetuskustannuksiin. Annetuista tiedoista ei käy ilmi, millä tulevat oppilaat kulkevat. Jos he kulkevat esimerkiksi päivähintaan ajavilla linja-autokuljetuksilla, ei yhden oppilaan pois jääminen vaikuta kuljetuskustannuksiin. Jos oppilas puolestaan kulkee taksilla, yhden oppilaan hakeminen voi vaikuttaa kuljetuskustannuksiin paljonkin, jos oppilaan koti sijaitsee kaukana taksin muulta reitiltä. Jos oletetaan, että poistuvien oppilaiden sekä tulevien oppilaiden kuljetusmuodot vaihtelevat tasaisesti, voidaan kuljetuskustannusten muutosta arvioida karkeasti kuljetusoppilaiden kokonaismäärän avulla.

Taulukko 2, Prosentuaalinen oppilasmäärän muutos edellisestä vuodesta

Koulu	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Hatun koulu	0,0 %	-50,0 %	-66,7 %	0,0 %
Ikonvaaran koulu	0,0 %	-9,1 %	-10,0 %	22,2 %
Lylykosken koulu	0,0 %	-7,1 %	23,1 %	6,3 %
Pogostan alakoulu	0,0 %	0,0 %	-11,8 %	-1,3 %
Pogostan koulu	0,0 %	2,1 %	-12,5 %	-19,0 %
Kaikki	0,0 %	-2,5 %	-10,1 %	-4,2 %

Kuljetusoppilaiden määrä vähenee keskimäärin noin 5,6 % vuodessa. Sillä saattaa olla vaikutusta laskeva kuljetuskustannuksiin. Vaikutus on kuitenkin hyvin vähäinen, koska päivähinnalla ajaviin linja-autoihin määrä tuskin vaikuttaa ja perusopetuksen Waltti-kortit ovat vuositasolla edullisia. Taksikuljetuksissa autojen reittien sekä oppilaiden osoitteiden vaikutus on niin suuri, että pelkän oppilaiden määrän perusteella kustannusvaikutuksia taksikuljetuksissa on hyvin vaikea arvioida.

3 VAIHTOEHTO 2, TIIVIS MALLI

Vaihtoehdossa 2 on vain yksi koulu (Pogostan koulu), jossa kuitenkin ylä- ja alakoulut sijaitsevat erikseen. Koska Hatun koulun oppilaat käyvät jo valmiiksi Pogostan koulua, ainoat muutokset ovat Ikonvaaran koulun sekä Lylykosken koulun oppilaiden siirtäminen Pogostan kouluun. Tässä vaihtoehdossa taksikuljetusten kilometrimäärät kasvavat arviolta noin 40 kilometriä päivässä verrattuna vaihtoehto 1:seen. Annetuilla kilometrihinnoilla lukuvuoden taksikuljetusten kustannukset kasvaisivat arviolta noin 2–3 % lisääntyneiden kilometrien johdosta.

Kustannusten nousu on siis vähäistä, mutta on syytä huomioida oppilaiden koulumatkan kesto. Vaihtoehto 2:ssa pisimmät taksimatkat yhteen suuntaan olisivat kestoiltaan jo reilusti yli tunnin. Tämä vaihtoehto on koulukuljetusten näkökulmasta huono, koska kustannukset ja koulumatkojen kestot kasvavat.

4 VAIHTOEHTO 3, VÄLIMALLI

Vaihtoehdossa 3 Ikonvaaran ja Lylykosken koulut yhdistetään. Muutokset kuljetuksiin ovat ainoastaan kyseisten koulujen oppilaiden taksikuljetuksissa. Oppilaat menevät kahden eri osoitteen sijasta yhteen osoitteeseen. Erot näiden vaihtoehtojen välillä eivät ole suuret, mutta jonkin verran eroa on.

Jos näiden koulujen opetus järjestetään Ikonvaaran koulussa taksikuljetuskustannukset pysyvät lähestulkoon samana vaihtoehto 1:seen verrattuna. Osan oppilaista koulumatkat pitenevät hieman. Lylykosken oppilaista suurempi osa asuu koulun länsipuolella tai muuten sijoittuneena siten, että koulumatka pitenee Lylykosken koulun ja Ikonvaaran

koulun välisen matkan (13 km) verran. Katsottaessa tulevien vuosien oppilaita, tilanne korostuu entisestään ja todennäköisesti myös kuljetuskustannuksetkin kasvavat. Koko perusopetuksen kuljetusoppilaiden tasolla kokonaismatkat eivät käytännössä muutu.

Jos koulujen opetus järjestetään Lylykosken koulussa, taksikuljetuskustannukset pienenisivät arviolta noin 1,0–1,5 % vaihtoehto 1:seen verrattuna. Oppilaiden koulumatkat olisivat myös jonkin verran lyhyemmät. Tulevien vuosien oppilaiden osoitteita tarkasteltaessa etu opetuksen järjestämiseen Ikonvaaran koululla nähden kasvaa.

5 YHTEENVETO

Taulukossa 3 on esitetty yhteenvetona vertailu eri vaihtoehdoista vaihtoehto 1:seen, eli nykytilanteeseen, verrattuna. Taulukko viittaa vaikutusta tarkasteltaessa koko perusopetuksen koulukuljetusten piirissä olevia oppilaita. Plusmerkit viittaavat kasvuun ja miinusmerkit laskuun.

Taulukko 3, Yhteenveto eri vaihtoehdoista verrattuna nykyiseen malliin

Vaihtoehto	Matkat	Ajat	Kustannukset
Tiivis malli	+	+	+
Välimalli, Ikonvaaran koulu	+/-	+/-	+/-
Välimalli, Lylykosken koulu	-	-	-

Koulukuljetusten kannalta paras malli näyttää olevan vaihtoehto 3, jossa Lylykosken koulu toimisi kouluna Ikonvaaran ja Lylykosken koulujen oppilaille. Muutokset esimerkiksi kuljetuskustannuksissa ovat niin pieniä ja hankalia arvioida tarkasti, että kouluverkon valinnassa koulukuljetukset tuskin ovat ratkaisevassa roolissa.

Jan Dahlman
Diplomi-Insinööri
Suomen Kuntalogistiikka Oy
050 3300969
jan.dahlman@kuntalogistiikka.fi